C/2026/901

2026.2.11.

A BIZOTTSÁG KÖZLEMÉNYE

Bizottsági iránymutatás az (EU) 2024/1083 rendelet (a tömegtájékoztatás szabadságáról szóló európai rendelet) 18. cikkének (1) bekezdése szerinti nyilatkozattételi funkció megvalósításáról

(C/2026/901)

1. BEVEZETÉS

1. A tömegtájékoztatás szabadságáról szóló európai rendelet ((EU) 2024/1083 rendelet ([1]), a továbbiakban: EMFA) 18. cikke a médiaszolgáltatókra vonatkozó biztosítékokat ír elő. Ezek a biztosítékok a médiaszolgáltatók tartalmainak az online óriásplatformot (a továbbiakban: online óriásplatform) ([2]) üzemeltető szolgáltatók általi moderálására vonatkoznak, amennyiben az ilyen moderálás az online óriásplatform vonatkozó szerződési feltételein alapul. E biztosítékok igénybevételéhez a médiaszolgáltatóknak nyilatkozniuk kell arról, hogy megfelelnek az EMFA 18. cikke (1) bekezdése első albekezdésének a)–g) pontjában felsorolt számos elemnek. Ennek megkönnyítése érdekében az EMFA 18. cikkének (1) bekezdése előírja az online óriásplatformot üzemeltető szolgáltatók számára, hogy hozzanak létre egy olyan funkciót, amely lehetővé teszi a médiaszolgáltatók számára e nyilatkozat benyújtását.

2. Az EMFA 18. cikkének (9) bekezdése értelmében a Bizottság feladata, hogy iránymutatásokat adjon ki a 18. cikk (1) bekezdésében említett funkció eredményes bevezetésének megkönnyítése érdekében. Az EMFA (53) preambulumbekezdése jelzi továbbá, hogy az iránymutatásoknak hozzá kell járulniuk az e funkcióval való esetleges visszaélés kockázatának minimalizálásához, különösen a dezinformációt, információmanipulációt és beavatkozást rendszeresen alkalmazó médiaszolgáltatók esetében, beleértve az egyes harmadik országok által ellenőrzött szolgáltatókat is, figyelembe véve a Médiaszolgáltatásokat Felügyelő Európai Testület által az Unión kívüli médiaszolgáltatókra vonatkozóan kidolgozandó kritériumokat. A preambulumbekezdés azt is egyértelművé teszi, hogy az iránymutatások tartalmazhatnak az elismert civil társadalmi szervezeteknek – köztük a tényellenőrző szervezeteknek – a nyilatkozatok felülvizsgálatába történő bevonására vagy a nemzeti szabályozó hatóságokkal vagy szervekkel, illetve társszabályozó vagy önszabályozó szervekkel való konzultációra vonatkozó rendelkezéseket. Az ilyen bevonás magában foglalhatja például annak lehetőségét, hogy ezek a szervezetek jelezzék az online óriásplatformot üzemeltető szolgáltatóknak az esetleges problémákat azzal kapcsolatban, hogy bizonyos médiaszolgáltatók megfelelnek-e a nyilatkozat releváns elemeinek.

3. Ezen iránymutatás célja, hogy megkönnyítse a szabályok alkalmazását azáltal, hogy meghatározza azokat az alapvető tervezési és működési jellemzőket, amelyekkel a nyilatkozattételi funkciónak rendelkeznie kell. Ezeknek a jellemzőknek hozzá kell járulniuk annak biztosításához, hogy a nyilatkozattételi funkció könnyen megtalálható, könnyen használható és könnyen hozzáférhető legyen a médiaszolgáltatók számára, ugyanakkor biztosítaniuk kell az online óriásplatformot üzemeltető szolgáltatók számára az ahhoz szükséges rugalmasságot, hogy a jellemzőket a szolgáltatásaik és üzleti modelljeik sajátosságaihoz igazítsák.

4. Ezen iránymutatások kidolgozása során a Bizottság célzott konzultációt folytatott az érintett érdekelt felekkel, köztük az online óriásplatformot üzemeltető szolgáltatók képviselőivel, a médiaszolgáltatókkal, a civil társadalmi szervezetekkel és a tényellenőrző szervezetekkel, valamint a szabályozó hatóságokkal.

5. Ezek az iránymutatások az EMFA 18. cikkének Bizottság általi értelmezését tükrözik. Az uniós jogról kizárólag az Európai Unió Bírósága adhat végleges és hiteles értelmezést.

([1]) Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2024/1083 rendelete (2024. április 11.) a belső piaci médiaszolgáltatások közös keretének létrehozásáról és a 2010/13/EU irányelv módosításáról (a tömegtájékoztatás szabadságáról szóló európai rendelet) (HL L, 2024/1083, 2024.4.17.ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1083/oj).

([2]) Az EU-ban havonta átlagosan legalább 45 millió aktív felhasználóval rendelkező online platform, amelyet a Bizottság a digitális szolgáltatások egységes piacáról és a 2000/31/EK irányelv módosításáról szóló, 2022. október 19-i (EU) 2022/2065 európai parlamenti és tanácsi rendelet (digitális szolgáltatásokról szóló rendelet) (HL L 277., 2022.10.27., 1. o.) 33. cikkének (4) bekezdésével összhangban jelölt ki.

6. Ezen iránymutatások 2. szakasza meghatározza azok hatályát és célját. A 3. szakasz azokat a minimális általános jellemzőket ismerteti, amelyekkel a nyilatkozattételi funkciónak a Bizottság véleménye szerint rendelkeznie kell. A 4. szakasz iránymutatást nyújt az EMFA 18. cikke (1) bekezdése első albekezdésének a)–g) pontja alapján bejelentendő azon elemekről, amelyek támogathatják mind a médiaszolgáltatókat, mind az online óriásplatformot üzemeltető szolgáltatókat a nyilatkozat benyújtásával kapcsolatos folyamatban. Az 5. szakaszban a Bizottság a nyilatkozatok kezelésével kapcsolatos egyéb szempontokat részletezi. A 6. szakasz arra vonatkozó szabályokat állapít meg az online óriásplatformot üzemeltető szolgáltatók számára, hogy amennyiben „megalapozott kétségük" merül fel azzal kapcsolatban, hogy a médiaszolgáltatók megfelelnek-e az EMFA 18. cikke (1) bekezdése első albekezdése d) pontjának, konzultációt folytassanak a szabályozó hatóságokkal vagy szervekkel, illetve a társszabályozási vagy önszabályozási mechanizmusokkal. A 7. szakasz a civil társadalmi szervezeteknek – köztük a tényellenőrző szervezeteknek – a nyilatkozatok felülvizsgálatába való bevonására vonatkozó általános szabályokról szóló bizottsági iránymutatást tartalmazza.

2. AZ IRÁNYMUTATÁS HATÁLYA

7. Az EMFA 18. cikkének (1) bekezdése értelmében az online óriásplatformot üzemeltető szolgáltatóknak biztosítaniuk kell a szolgáltatásaikat igénybe vevő médiaszolgáltatók számára a nyilatkozattételi funkciót. Az EMFA (53) preambulumbekezdése tovább pontosítja, hogy a médiatartalmakhoz hozzáférést biztosító online óriásplatform-szolgáltatók azok, amelyek kötelesek bevezetni a nyilatkozattételi funkciót.

8. A Bizottság úgy véli, hogy a címzettek és a 18. cikk (1) bekezdésében foglalt kötelezettségek hatályának tisztázása érdekében figyelembe kell venni a „médiaszolgáltatás" EMFA-ban szereplő fogalommeghatározásának valamennyi elemét. Nevezetesen, az EMFA 2. cikkének 1. pontja értelmében a médiaszolgáltatás olyan szolgáltatás, amelynek, illetve amely egy elválasztható részének elsődleges célja, hogy egy médiaszolgáltató szerkesztői felelősségének körébe tartozó műsorszámokat vagy sajtókiadványokat tájékoztatás, szórakoztatás vagy oktatás céljából bármely eszközön keresztül a közönséghez eljuttassa. Az EMFA 2. cikkének 1. pontját a „médiaszolgáltató" 2. cikk 2. pontjában szereplő fogalommeghatározásával összefüggésben kell értelmezni, amely szerint az ilyen szolgáltató „olyan természetes vagy jogi személy, akinek vagy amelynek szakmai tevékenysége médiaszolgáltatás nyújtása […]". Az EMFA (9) preambulumbekezdése továbbá kiemeli a tevékenység szakmai jellegét mint a médiaszolgáltatást nyújtó jogi vagy természetes személyek azonosítása során figyelembe veendő meghatározó tényezőt. Az EMFA (9) preambulumbekezdése azt is elismeri, hogy a médiaszolgáltatók különböző formákban működhetnek a belső piacon, és jelzi, hogy a médiaszolgáltató fogalommeghatározást úgy kell értelmezni, hogy az kiterjed a professzionális médiaszereplők széles körére, beleértve a szabadúszókat is.

9. Amint azt az EMFA (50) preambulumbekezdése kifejti, az EMFA 18. cikkének célja a tömegtájékoztatás szabadságának és médiapluralizmusnak a fenntartása a digitális környezetben azáltal, hogy minimalizálja a tartalommoderálási döntéseknek a médiaszolgáltatók szerkesztői integritására, valamint a megbízható, a szerkesztői és szakmai normákkal összhangban előállított információk terjesztésére gyakorolt hatását. Az EMFA 18. cikkének célja a műsoraikért vagy sajtókiadványaikért szerkesztői felelősséget viselő médiaszolgáltatók szakmai újságírói tevékenységeinek védelme, különös tekintettel a közérdekű kérdésekre, a társadalmi kérdésekre vagy a kulturális jelenségekre, amelyek végső soron megjelennek a közbeszédben, és hozzájárulnak a demokratikus vitához ([3]).

10. Ezért az EMFA 18. cikkének (1) bekezdése szerinti funkció létrehozására vonatkozó követelménynek az EMFA (53) preambulumbekezdésével összhangban a médiatartalmakhoz hozzáférést biztosító online óriásplatform-szolgáltatókra kell kiterjednie – nevezetesen azokra, amelyek olyan információkat tárolnak és juttatnak el a nyilvánossághoz, melyek a médiaszolgáltatók által a szerkesztői és szakmai normákkal összhangban előállított programokat vagy sajtókiadványokat foglalnak magukban, mivel a követelménynek az online óriásplatformok más szolgáltatóira, például az online piacterekre vagy a felnőtt tartalmakat kínáló platformokra való kiterjesztése aránytalan vagy a rendelkezés célja szempontjából irreleváns lenne.

([3]) Ezek az iránymutatások nem érinthetik a médiaszolgáltatók által nyújtott olyan tartalmakra alkalmazandó szabályokat, amelyek más uniós jogalkotási aktusokban, például a digitális szolgáltatásokról szóló rendeletben, az (EU) 2018/1808 irányelvvel módosított, a tagállamok audiovizuális médiaszolgáltatások nyújtására vonatkozó egyes törvényi, rendeleti vagy közigazgatási rendelkezéseinek összehangolásáról szóló, 2010. március 10-i 2010/13/EU európai parlamenti és tanácsi irányelvben (az audiovizuális médiaszolgáltatásokról szóló irányelv) (HL L 95., 2010.4.15., 1. o.), valamint a politikai reklámtevékenység átláthatóságáról és célzott folytatásáról szóló, 2024. március 13-i (EU) 2024/900 európai parlamenti és tanácsi rendeletben (HL L, 2024/900, 2024.3.20., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/900/oj) meghatározott reklámnak – a politikai reklámot is beleértve – vagy kereskedelmi kommunikációnak minősülhetnek.

3. A NYILATKOZATTÉTELI FUNKCIÓ ÁLTALÁNOS JELLEMZŐI

11. E szakasz célja, hogy iránymutatást adjon a nyilatkozattételi funkció végrehajtásához. A cél annak lehető legnagyobb mértékű biztosítása, hogy a funkciót az online óriásplatformot üzemeltető szolgáltatók következetesen és hatékonyan valósítsák meg, az egyes szolgáltatók különböző üzleti modelljeinek és sajátos jellemzőinek sérelme nélkül.

12. Az online óriásplatformot üzemeltető szolgáltatók által az EMFA 18. cikkének (1) bekezdése értelmében bevezetendő funkció kulcsfontosságú előfeltétele annak, hogy a médiaszolgáltatók részesülhessenek az online óriásplatformok szerződési feltételeivel összeegyeztethetetlennek ítélt tartalmakkal kapcsolatos indokolatlan moderálási döntések elleni biztosítékok előnyeiből.

13. A funkciónak az online óriásplatformot üzemeltető szolgáltatók infrastruktúrájának szerves részét kell képeznie. Az interfészükön egy külön erre a célra szolgáló és jól látható elemet kell alkotnia, hogy a médiaszolgáltatók könnyen megtalálhassák és elérhessék azt, például a platformon található fiókjaikon keresztül.

14. A funkciónak szabványosított kérdőív formáját kell öltenie, amelynek minden olyan tagállam valamennyi hivatalos nyelvén rendelkezésre kell állnia, ahol az adott online óriásplatformot üzemeltető szolgáltató szolgáltatásait kínálja. A kérdőívnek különösen egy előre összeállított jelölőnégyzetes listából kell állnia, amelyet a médiaszolgáltatók kitölthetnek annak kinyilvánításához, hogy megfelelnek az EMFA 18. cikke (1) bekezdése első albekezdésének a)–e) pontjában meghatározott konkrét elemeknek. A kérdőívnek lehetővé kell tennie a szolgáltatók számára, hogy a 18. cikk (1) bekezdése első albekezdésének f) és g) pontjában említett információkat például egy szövegdobozban vagy egy csatolmányon keresztül nyújtsák be.

15. Az online óriásplatformot üzemeltető szolgáltatóknak biztosítaniuk kell, hogy a funkció tartalmazzon egy olyan lehetőséget, amelyen keresztül a médiaszolgáltatók egyetlen beadványban jelenthetik be az általuk az adott platformon kezelt valamennyi fiókot. Ez csökkentené a nyilatkozattétel terhét azon médiaszolgáltatók számára, amelyek egy adott platformon több fiókot is működtetnek, mivel nem kellene az általuk üzemeltetett minden egyes mögöttes fiókra vonatkozóan különálló, egyedi nyilatkozatokat tenniük.

16. A botok vagy más automatizált szoftverek által automatikusan kitöltött nyilatkozatok benyújtásának megelőzése érdekében az online óriásplatformot üzemeltető szolgáltatóknak biztosítaniuk kell, hogy a funkció tartalmazzon egy olyan opciót, amely lehetővé teszi a médiaszolgáltatók számára, hogy dátumjelöléssel lássák el és elektronikusan aláírják nyilatkozatukat, valamint hogy teljesen automatizált nyilvános Turing-teszt (CAPTCHA) vagy az emberi felhasználók és az automatizált szoftverek megkülönböztetésére szolgáló hasonló protokollok révén hitelesítsék és megerősítsék azt.

17. A funkciónak tartalmaznia kell egy olyan opcionális elemet is, amely lehetővé teszi a médiaszolgáltatók számára, hogy feltöltsenek minden olyan, az EMFA 18. cikkének (1) bekezdése alapján bejelentett elemek teljesítésével kapcsolatos információt, amelyet a nyilatkozatuk alátámasztása szempontjából relevánsnak ítélnek. E tekintetben a médiaszolgáltatók számára lehetővé kell tenni annak jelzését is, hogy ezek a további alátámasztó információk nyilvánosan hozzáférhetővé tehetők-e. A további alátámasztó információk szolgáltatására szolgáló opcionális funkció használatának minden esetben szigorúan a médiaszolgáltatók kizárólagos mérlegelési jogkörébe kell tartoznia. Következésképpen a kiegészítő igazoló dokumentumok hiánya miatt a nyilatkozat nem minősíthető hiányosnak, és az nem indokolhatja a nyilatkozat elutasítását.

18. Az online óriásplatformot üzemeltető szolgáltatók által működtetett funkciónak lehetővé kell tennie, hogy a nyilatkozat benyújtását követően a nyilatkozat kézhezvételét elismerő automatikus üzenetet kerüljön kiküldésre az érintett médiaszolgáltatónak. Ennek az üzenetnek tartalmaznia kell az online óriásplatformot üzemeltető szolgáltató elérhetőségeit is, beleértve azt az e-mail-címet is, amelyet a médiaszolgáltató az EMFA 18. cikkének (3) bekezdésében előírtak szerint a közvetlen és gyors kommunikációhoz használhat.

19. A médiaszolgáltatók számára lehetővé kell tenni, hogy a platformon található fiókjaikon keresztül nyomon kövessék és kezeljék nyilatkozataik státuszát, valamint bármikor frissítsék, módosítsák vagy visszavonják nyilatkozatukat. A már elfogadott nyilatkozat aktualizálása vagy módosítása nem jelenthet nagyobb terhet, mint az eredeti nyilatkozat benyújtása, és nem tehet szükségessé új benyújtást sem.

20. Az online óriásplatformot üzemeltető szolgáltatóknak könnyen hozzáférhető és géppel olvasható formátumban nyilvánosan hozzáférhetővé kell tenniük a kapott nyilatkozatokat. Ugyanez érvényes a fenti 17. pontban említett bármely további alátámasztó információra is, az EMFA 18. cikkének (2) bekezdése szerinti követelménnyel összhangban.

21. A nyilatkozattételi funkció ismertségének növelése és a használatának megkönnyítése érdekében a Bizottság arra ösztönzi az online óriásplatformot üzemeltető szolgáltatókat, hogy aktívan népszerűsítsék azt a szolgáltatásaikat igénybe vevők körében. Ezt megtehetik például a funkciónak a szerződési feltételeikbe való belefoglalásával, valamint azzal, hogy a funkció működésbe lépésekor általános magyarázatot adnak a nyilatkozat benyújtásáról, vagy külön kapcsolattartó pontot hoznak létre e témában.

4. **A NYILATKOZAT EGYES ELEMEI**

22. A következő alszakaszok iránymutatást nyújtanak a 18. cikk (1) bekezdése első albekezdésének a)–g) pontjában felsorolt, a médiaszolgáltató által benyújtott nyilatkozatban feltüntetendő egyes elemekkel kapcsolatos bizonyos szempontokra vonatkozóan.

4.1. **A 18. cikk (1) bekezdése első albekezdésének a), b) és f) pontjához kapcsolódó elemek**

23. Az EMFA 18. cikke (1) bekezdése első albekezdésének a), b) és f) pontja szerint a funkciónak lehetővé kell tennie a médiaszolgáltatók számára, hogy nyilatkozzanak arról, hogy médiaszolgáltatók, és megfelelnek az EMFA 6. cikke (1) bekezdésének, valamint hogy megadják hivatalos nevüket és elérhetőségi adataikat, beleértve egy e-mail-címet is – ennek lehetőleg egy erre a célra létrehozott e-mail-fióknak kell lennie, így biztosítva egy olyan stabil kommunikációs csatornát, amelyet az online óriásplatform szolgáltatója a velük való gyors és közvetlen kommunikációhoz használhat.

24. A nyilatkozatok kezelése és a médiaszolgáltatók azonosításának megkönnyítése céljából az online óriásplatformot üzemeltető szolgáltatók a médiaszolgáltatókra és tulajdonviszonyaikra vonatkozó naprakész és átfogó információk beszerzése céljából ellenőrizhetik a nyilvánosan elérhető uniós vagy nemzeti adatbázisokat. Ezek köre kiterjedhet például az Euromedia Kutatócsoport médiatulajdon-figyelőjére ([4]) vagy az EMFA 6. cikkének (2) bekezdése alapján létrehozott nemzeti médiatulajdon-adatbázisokra. A Médiaszolgáltatások Európai Testülete (a továbbiakban: a Testület) elősegítheti az online óriásplatformot üzemeltető szolgáltatók és a nemzeti adatbázisokért felelős nemzeti hatóságok közötti kapcsolattartást.

25. Az online óriásplatformot üzemeltető szolgáltatók betekinthetnek az Európai Audiovizuális Megfigyelő Intézet által kezelt központi, szabadon hozzáférhető MAVISE adatbázisba ([5]) is. A MAVISE az audiovizuális médiaszolgáltatásokról szóló irányelv értelmében tájékoztatást nyújt az Európai Gazdasági Térségben található audiovizuális médiaszolgáltatók joghatóság szerinti országáról.

26. Ebben az összefüggésben a fenti 17. pontban ismertetett opcionális funkció részeként a médiaszolgáltatók a fenti 24. és 25. pontban említett adatbázisokra, valamint az EMFA 6. cikkének (1) bekezdésében előírt információkat tartalmazó honlapra mutató közvetlen linket is beilleszthetnek.

4.2. **A 18. cikk (1) bekezdése első albekezdésének c) pontjához kapcsolódó elemek**

27. Az EMFA 18. cikke (1) bekezdése első albekezdésének c) pontjával összhangban a funkciónak lehetővé kell tennie a médiaszolgáltatók számára az arról való nyilatkozattételt, hogy szerkesztői szempontból függetlenek a tagállamoktól, politikai pártoktól, harmadik országoktól és a harmadik országok által ellenőrzött vagy finanszírozott szervezetektől.

([4]) EurOMo (Az Euromedia Kutatócsoport médiatulajdon-figyelője).
([5]) A MAVISE adatbázis.

28. A fenti 17. pontban ismertetett opcionális elem részeként a médiaszolgáltatók feltölthetik a releváns információkat – például azokat a belső intézkedéseket, szabályzatokat vagy eljárásokat, amelyeket szerkesztői függetlenségük fenntartása és előmozdítása érdekében vezettek be. E célból a médiaszolgáltatók ihletet meríthetnek a médiaágazatban a szerkesztői függetlenségre és a tulajdonviszonyok átláthatóságára vonatkozó belső biztosítékokról szóló bizottsági ajánlásból, amely magában foglalja a szerkesztői döntések függetlenségének és integritásának megőrzését célzó önkéntes intézkedések nem kimerítő és nem kumulatív jegyzékét ([6]).

29. A fenti 17. pontban ismertetett opcionális funkció azt is lehetővé teheti a médiaszolgáltatók számára, hogy jelezzék, nem tartoznak az Unió által többek között a szerkesztői függetlenség hiánya miatt jelenleg előírt korlátozó intézkedések hatálya alá ([7]).

4.3. **A 18. cikk (1) bekezdése első albekezdésének d) és g) pontjához kapcsolódó elemek**

30. Az EMFA 18. cikke (1) bekezdése első albekezdésének d) pontjával összhangban a funkciónak lehetővé kell tennie a médiaszolgáltatók számára, hogy nyilatkozzanak arról, hogy i. egy vagy több tagállamban a szerkesztői felelősség gyakorlására vonatkozó szabályozási követelmények hatálya alá, valamint egy illetékes nemzeti szabályozó hatóság vagy szerv felügyelete alá tartoznak, vagy ii. részt vesznek olyan társszabályozási vagy önszabályozási mechanizmusban, amely a szerkesztés szakmai normáit szabályozza, és amely a szóban forgó médiaágazatban egy vagy több tagállamban széles körben elismert és elfogadott mechanizmus.

31. Ezek az elemek vagylagosak, nem kumulatívak. Ezért annak a médiaszolgáltatónak, amely kijelenti, hogy a szerkesztői felelősség gyakorlására vonatkozó szabályozási követelmények hatálya alá, valamint egy illetékes nemzeti szabályozó hatóság vagy szerv felügyelete alá tartozik, nem kell arról is nyilatkoznia, hogy részt vesz olyan társszabályozási vagy önszabályozási mechanizmusban, amely a szerkesztés szakmai normáit szabályozza, és amely a szóban forgó médiaágazatban egy vagy több tagállamban széles körben elismert és elfogadott mechanizmus; ugyanez fordítva is érvényes.

32. A fenti 17. pontban ismertetett opcionális funkció részeként a médiaszolgáltatók bizonyítékot szolgáltathatnak a 18. cikk (1) bekezdése első albekezdésének d) pontja szerinti nyilatkozatuk alátámasztására ([8]). Ajánlott, hogy a médiaszolgáltatók arra a szerkesztői normákat szabályozó társszabályozási vagy önszabályozási mechanizmusra vonatkozóan is feltöltsenek alátámasztó információkat, amelyben részt vesznek ([9]).

33. A Bizottság elismeri, hogy a társszabályozási vagy önszabályozási mechanizmusok fejlettségi szintje tagállamonként eltérő lehet. E tekintetben a Bizottság úgy véli, hogy a Testület az EMFA következetes és hatékony alkalmazásának előmozdítására irányuló általános feladata részeként előmozdíthatná és megkönnyíthetné a hatékony, koherens és összehangolt nemzeti társszabályozási vagy önszabályozási kezdeményezések kidolgozását, többek között az EMFA 19. cikke szerinti strukturált párbeszéd keretében.

34. Az EMFA 18. cikkének alkalmazásában a társszabályozási vagy önszabályozási mechanizmusok célja, hogy garantálják a szerkesztés szakmai normáinak hatékony irányítását az állami, politikai és kereskedelmi érdekektől teljes mértékben függetlenül, és tevékenységeiket átláthatóan végezzék; gyakran azzal bízzák meg őket, hogy a vonatkozó etikai és szakmai normákkal összhangban ellenőrizzék a megfelelést.

35. Ilyen társszabályozási vagy önszabályozási mechanizmusok például a nemzeti média- és sajtótanácsok, valamint az újságírói szakmát felügyelő és a szerkesztés szakmai normáit szabályozó szakmai kamarák vagy szövetségek.

([6]) A Bizottság (EU) 2022/1634 ajánlása (2022. szeptember 16.) a médiaágazatban a szerkesztői függetlenséget és a tulajdonviszonyok átláthatóságát szavatoló belső biztosítékokról (HL L 245., 2022.9.22., 56. o.).

([7]) Az Európai Unió által jelenleg bevezetett korlátozó intézkedések naprakész jegyzéke az alábbi weboldalon található: https://data.europa.eu/apps/eusanctionstracker/.

([8]) Ilyen bizonyíték lehet például a valamely tagállamban létrehozott sajtó-, média- vagy etikai tanácstól származó tanúsítvány vagy releváns dokumentum, illetve a szóban forgó tanács honlapjára mutató link megadása.

([9]) Ilyen lehet például a szóban forgó mechanizmus által a normáinak való megfelelés biztosítása érdekében hozott intézkedésekre vagy a meg nem feleléssel kapcsolatos panaszok rendezésére és nyomon követésére szolgáló eljárásokra vonatkozó bizonyíték.

36. Az EMFA 18. cikke (1) bekezdése első albekezdésének g) pontjával összhangban a funkciónak lehetővé kell tennie a médiaszolgáltatók számára, hogy megadják a releváns nemzeti szabályozó hatóságok vagy szervek, illetve az EMFA 18. cikke (1) bekezdése első albekezdésének d) pontjában említett társszabályozási vagy önszabályozási mechanizmusok képviselőinek elérhetőségét – a neveket, e-mail-címeket vagy telefonszámokat is beleértve. E tekintetben a Bizottság arra ösztönzi a Testületet, hogy segítse a médiaszolgáltatókat és az online óriásplatformokat üzemeltető szolgáltatókat azzal, hogy naprakész jegyzéket bocsát rendelkezésre az érintett nemzeti szabályozó hatóságokról vagy szervekről, és információkat gyűjt a tagállamokban működő releváns társszabályozási és önszabályozási mechanizmusokról.

4.4. **A 18. cikk (1) bekezdése első albekezdésének e) pontja szerinti feltételhez kapcsolódó elemek**

37. Az EMFA 18. cikke (1) bekezdése első albekezdése e) pontjának alkalmazására vonatkozó alábbi iránymutatás nem érinti a mesterséges intelligenciáról szóló rendelet ((EU) 2024/1689 rendelet) ([10]) 50. cikkét, valamint az említett rendelet 50. cikkének (7) bekezdése és 96. cikke (1) bekezdése első albekezdésének d) pontja alapján kiadott iránymutatásokat vagy magatartási kódexeket.

38. Az EMFA 18. cikke (1) bekezdése első albekezdésének e) pontjával összhangban a funkciónak lehetővé kell tennie a médiaszolgáltatók számára az arról való nyilatkozattételt, hogy nem szolgáltatnak emberi felülvizsgálatnak vagy szerkesztői ellenőrzésnek alá nem vetett, mesterségesintelligencia-rendszerek által generált tartalmat.

39. A fenti 17. pontban ismertetett opcionális funkció keretében a médiaszolgáltatók megoszthatnak a mesterségesintelligencia-rendszerek által előállított tartalmak emberi felülvizsgálatával vagy szerkesztői ellenőrzésével kapcsolatos gyakorlataikra vonatkozó információkat is.

40. Ezek az információk vonatkozhatnak például olyan, a médiaszolgáltató szervezetén belüli konkrét funkciókra vagy szerepekre, amelyek feladata a mesterségesintelligencia-rendszerek által generált tartalom szerkesztői felülvizsgálata, vagy az ilyen tartalomért való szerkesztői felelősség vállalása.

41. A Bizottság mindenesetre emlékeztet arra, hogy az EMFA 18. cikke értelmében az online óriásplatformot üzemeltető szolgáltatók általi tartalommoderálás tekintetében biztosított védelem – amely a médiaszolgáltató által nyújtott tartalom tekintetében a szolgáltatók online közvetítő szolgáltatásának nyújtásának felfüggesztését eredményezi – a médiaszolgáltatók által szolgáltatott valamennyi tartalomra kiterjed, beleértve a mesterségesintelligencia-rendszerek által előállított vagy manipulált tartalmakat is, feltéve, hogy a médiaszolgáltatók az ilyen tartalmakat emberi felülvizsgálatnak vagy szerkesztői ellenőrzésnek vetik alá, és azt a nyilatkozatukban jelzik.

5. **A NYILATKOZATOK KEZELÉSÉVEL KAPCSOLATOS EGYÉB SZEMPONTOK**

42. Annak biztosítása érdekében, hogy a benyújtott nyilatkozatok kezelésére az EMFA 18. cikke (3) bekezdésének utolsó mondatában előírtak szerint észszerű időn belül és indokolatlan késedelem nélkül sor kerüljön, az online óriásplatformot üzemeltető szolgáltatóknak a nyilatkozatokat egyedileg és folyamatosan kell feldolgozniuk azok beérkezésekor. Különösen fontos, hogy a szolgáltatók nem korlátozhatják a nyilatkozatok benyújtását és feldolgozását meghatározott időszakokra.

43. A nyilatkozat elfogadására, elutasítására vagy érvénytelenítésére vonatkozó döntésnek kizárólag az EMFA 18. cikkének (1) bekezdése alapján bejelentett elemeken kell alapulnia. A nyilatkozat elfogadására, elutasítására vagy érvénytelenítésére vonatkozó döntés nem alapulhat azon, hogy a médiaszolgáltató tartalma összeegyeztethető-e az online óriásplatformot üzemeltető szolgáltató szerződési feltételeivel.

([10]) Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2024/1689 rendelete (2024. június 13.) a mesterséges intelligenciára vonatkozó harmonizált szabályok megállapításáról, valamint a 300/2008/EK, a 167/2013/EU, a 168/2013/EU, az (EU) 2018/858, az (EU) 2018/1139 és az (EU) 2019/2144 rendelet, továbbá a 2014/90/EU, az (EU) 2016/797 és az (EU) 2020/1828 irányelv módosításáról (a mesterséges intelligenciáról szóló rendelet) (HL L, 2024/1689, 2024.7.12., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1689/oj).

44. Az online óriásplatformot üzemeltető szolgáltatók csak akkor érvényteleníthetik a korábban elfogadott nyilatkozatot, ha az érintett médiaszolgáltató már nem felel meg az EMFA 18. cikke (1) bekezdése első albekezdésének a)–e) pontja alapján bejelentett egy vagy több elemnek.

45. A nyilatkozatokkal kapcsolatos esetleges megfelelési problémák azonosításának megkönnyítése érdekében az illetékes nemzeti szabályozó hatóság vagy szerv, illetve a társszabályozási vagy önszabályozási mechanizmus is bejelentheti az online óriásplatformok szolgáltatójának, ha egy adott médiaszolgáltató nem felel meg az EMFA 18. cikkének (1) bekezdése alapján bejelentett egy vagy több elemnek. Az EMFA (53) preambulumbekezdésével összhangban erre civil társadalmi szervezetek is felhívhatják a figyelmet – beleértve a tényellenőrző szervezeteket, például az (57) bekezdésben említetteket is.

46. Amennyiben valamely médiaszolgáltató tekintetében civil társadalmi szervezetek – köztük tényellenőrző szervezetek, például az (57) bekezdésben említett szervezetek – az EMFA 18. cikkének (1) bekezdése alapján bejelentett egy vagy több elem teljesítésének elmulasztását jelezték, az online óriásplatformot üzemeltető szolgáltatóknak megerősítést kell kérniük az ügyben az illetékes nemzeti szabályozó hatóságtól vagy szervtől, vagy a vonatkozó társszabályozási vagy önszabályozási mechanizmustól.

47. Ezzel összefüggésben az online óriásplatformot üzemeltető szolgáltatóknak biztosítaniuk kell egy emberi kapcsolattartó pont rendelkezésre állását a médiaszolgáltatókkal, az illetékes nemzeti szabályozó hatóságokkal vagy szervekkel, illetve a releváns társszabályozási vagy önszabályozási mechanizmusokkal, valamint a civil társadalmi szervezetekkel – köztük az 57. pontban említett tényellenőrző szervezetekkel – folytatott információcsere céljából.

48. Egy nyilatkozat elutasítása vagy érvénytelenítése esetén az online óriásplatformot üzemeltető szolgáltatóknak indokolatlan késedelem nélkül tájékoztatniuk kell az érintett médiaszolgáltatót erről a döntésükről. Az érintett médiaszolgáltató tájékoztatásakor az online óriásplatformot üzemeltető szolgáltatóknak meg kell határozniuk a nyilatkozat elutasításának vagy érvénytelenítésének okait, és hivatkozniuk kell az EMFA 18. cikkének (7) bekezdése alapján a médiaszolgáltatók rendelkezésére álló jogorvoslati lehetőségekre.

6. **KONZULTÁCIÓ FOLYTATÁSA MEGALAPOZOTT KÉTSÉG ESETÉN A NEMZETI SZABÁLYOZÓ HATÓSÁGOKKAL VAGY SZERVEKKEL, ILLETVE TÁRSSZABÁLYOZÁSI VAGY ÖNSZABÁLYOZÁSI MECHANIZMUSOKKAL**

49. Az EMFA 18. cikke (1) bekezdésének utolsó albekezdése szerint amennyiben megalapozott kétség merül fel azzal kapcsolatban, hogy a médiaszolgáltató megfelel-e az EMFA 18. cikke (1) bekezdése első albekezdésének d) pontja szerint tett nyilatkozatának – azaz hogy egy vagy több tagállamban a szerkesztői felelősség gyakorlására vonatkozó szabályozási követelmények hatálya alá, valamint egy illetékes nemzeti szabályozó hatóság vagy szerv felügyelete alá tartoznak, vagy részt vesznek olyan társszabályozási vagy önszabályozási mechanizmusban, amely a szerkesztés szakmai normáit szabályozza, és amely a szóban forgó médiaágazatban egy vagy több tagállamban széles körben elismert és elfogadott mechanizmus –, az online óriásplatformot üzemeltető szolgáltatóknak megerősítést kell kérniük az ügyben az érintett nemzeti szabályozó hatóságtól vagy szervtől, vagy a vonatkozó társszabályozási vagy önszabályozási mechanizmustól.

50. Az EMFA (53) preambulumbekezdése kifejti, hogy a nemzeti szabályozó hatósággal vagy szervvel, illetve a társszabályozási vagy önszabályozási mechanizmussal való kapcsolatfelvétel lehetővé teszi az online óriásplatform szolgáltatója számára annak megerősítését, hogy a médiaszolgáltató szabályozási követelmények hatálya alá tartozik-e, vagy részt vesz-e társszabályozási vagy önszabályozási mechanizmusban. Ez a preambulumbekezdés jelzi, hogy az online óriásplatformot üzemeltető szolgáltatók adott esetben támaszkodhatnak a vonatkozó követelmények és mechanizmusok – például az ágazat által kidolgozott szabványok vagy más vonatkozó magatartási kódexek – betartására vonatkozóan rendelkezésre álló információkra.

51. Ebben az összefüggésben akkor merülhet fel „megalapozott kétség”, ha az online óriásplatformot üzemeltető szolgáltatók a médiaszolgáltató által a nyilatkozatában benyújtott információk alapján nem tudják megállapítani, hogy az adott médiaszolgáltató szabályozási követelmények, illetve társszabályozási vagy önszabályozási követelmények hatálya alá tartozik-e. Ez lehet a helyzet például akkor, ha a sajtótanácsi tagságra vonatkozó információk nem érhetők el nyilvánosan, vagy a médiaszolgáltató nem jelenik meg a nyilatkozatban megjelölt illetékes nemzeti szabályozó hatóság vagy szerv nyilvánosan hozzáférhető nyilvántartásaiban.

52. Ha az EMFA 18. cikke (1) bekezdésének utolsó albekezdése alapján konzultációra kerül sor valamely illetékes nemzeti szabályozó hatósággal vagy szervvel, annak meg kell erősítenie, hogy az érintett médiaszolgáltató a szerkesztői felelősség gyakorlására vonatkozó szabályozási követelmények hatálya alá és az adott hatóság vagy szerv felügyelete alá tartozik-e. E megerősítés céljából az illetékes nemzeti szabályozó hatóság vagy szerv figyelembe veheti a következőket: i. a médiaszolgáltatóra alkalmazandó nemzeti szabályok; ii. azon kritériumok, amelyek alapján a médiaszolgáltató a joghatósága és szabályozási hatásköre alá tartozik; iii. a médiaszolgáltatót tartalmazó, rendelkezésre álló nemzeti nyilvántartások vagy jegyzékek; valamint iv. a médiaszolgáltató felett általa gyakorolható szabályozási hatásköröket meghatározó vonatkozó rendelkezések.

53. Az EMFA 18. cikke (1) bekezdésének utolsó albekezdésében említett megerősítés céljából az egy vagy több tagállam médiaágazata által széles körben elismert és elfogadott társszabályozási vagy önszabályozási mechanizmus figyelembe veheti a médiaszolgáltató releváns szerkesztői szakmai normákhoz való igazodására vonatkozó információkat.

54. Ezek az információk kiterjedhetnek arra is, hogy a médiaszolgáltató részt vesz-e a mechanizmusban, vagy a mechanizmus hatálya alá tartozik-e, illetve hogy követ-e magatartási kódexeket vagy az alkalmazandó szerkesztői szakmai normákat meghatározó egyéb eszközöket.

55. Amennyiben az online óriásplatform szolgáltatója konzultált az illetékes nemzeti szabályozó hatósággal vagy szervvel, illetve a társszabályozási vagy önszabályozási mechanizmussal, és megerősítette, hogy a médiaszolgáltató szabályozási követelmények, illetve társszabályozási vagy önszabályozási követelmények hatálya alá tartozik, a nyilatkozatot haladéktalanul el kell fogadnia, feltéve, hogy minden más, az EMFA 18. cikkének (1) bekezdésében felsorolt elem is teljesült.

7. **A CIVIL TÁRSADALMI SZERVEZETEK ÉS A TÉNYELLENŐRZŐ SZERVEZETEK BEVONÁSA**

56. A civil társadalmi szervezetek és a tényellenőrző szervezetek fontos szerepet játszhatnak a dezinformáció, valamint a külföldi információmanipuláció és beavatkozás elleni küzdelemben. Segíthetnek az online tartalmak értékelésében és ellenőrzésében, valamint annak biztosításában, hogy a nyilvánosság pontos, megbízható és megbízható információkhoz férjen hozzá.

57. Az EMFA (53) preambulumbekezdésével összhangban a Bizottság arra ösztönzi az online óriásplatformot üzemeltető szolgáltatókat, hogy a funkcionalitással való esetleges visszaélés kockázatának minimalizálása érdekében működjenek együtt a média területén releváns szakértelemmel és ismeretekkel rendelkező civil társadalmi szervezetekkel, és igazodjanak a megfelelő módszertanhoz, valamint etikai és átláthatósági normákhoz. Ilyen szervezetek lehetnek a következők: i. a tömegtájékoztatás szabadságának és a médiapluralizmusnak a területén uniós vagy nemzeti szinten tevékenykedő civil társadalmi szervezetek; ii. médiatudatossággal foglalkozó szervezetek; valamint iii. tényellenőrző szervezetek, például a Digitális Média Európai Megfigyelőközpontjának (EDMO) ([11]) vagy az Európai Tényellenőrző Szabványügyi Hálózatnak (EFCSN) ([12]) a részét képező szervezetek.

58. Az online óriásplatformot üzemeltető szolgáltatóknak fontolóra kell venniük, hogy célzott csatornákat hozzanak létre az érintett – például az előző bekezdésben említett – szervezetekkel való konzultációra és információmegosztásra. E tekintetben az online óriásplatformot üzemeltető szolgáltatók konkrét és célzott kapcsolattartó pontokat jelölhetnek ki, amelyek lehetővé teszik az ilyen szervezetek számára, hogy jelezzék a nyilvánosan elérhető nyilatkozatok felülvizsgálata során azonosított problémákat.

59. E célból az online óriásplatformot üzemeltető szolgáltatóknak fontolóra kell venniük annak biztosítását, hogy az érintett szervezetekkel, például az 57. pontban említett szervezetekkel való megfelelő nyomon követés érdekében rendelkezésre álljanak visszajelzési mechanizmusok. Ez legalább abból állna, hogy a szolgáltatók visszaigazolást küldenek számukra a figyelmeztetésük beérkezéséről, és tájékoztatják őket a figyelmeztetés nyomon követéséről.

([11]) EDMO | A Digitális Média Európai Megfigyelőközpontja.

([12]) EFCSN | European Fact-Checking Standards Network Project – Európai Tényellenőrző Szabványügyi Hálózat Projekt..

60. Az online óriásplatformot üzemeltető szolgáltatók és az érintett – például az 57. pontban említett – szervezetek közötti együttműködésnek átláthatónak kell lennie. E célból az online óriásplatformot üzemeltető szolgáltatók nyilvánosan hozzáférhető jegyzéket bocsáthatnak rendelkezésre azokról a szervezetekről, amelyekkel együttműködnek.

61. A Bizottság arra is ösztönzi az érintett szervezeteket – például az (57) bekezdésben említetteket –, hogy járjanak el közvetítőként az online óriásplatformot üzemeltető szolgáltatók és azon magánszemélyek, tudományos szakemberek, kutatók és más érdekelt felek között, akik további vizsgálatra érdemes problémákat tárhatnak fel egy adott szolgáltató az EMFA 18. cikkének (1) bekezdése alapján bejelentett elemeknek való megfelelésével kapcsolatban. Ilyen esetekben az érintett szervezeteknek, például az 57. pontban említett szervezeteknek az e szakaszban előirányzott, rendelkezésre álló konzultációs és információmegosztási csatornákat kell használniuk arra, hogy az ügyet az online óriásplatformot üzemeltető szolgáltatók tudomására hozzák.

62. A Bizottság úgy véli, hogy a Testületnek hozzá kell járulnia azon legfontosabb szervezetek azonosításához, amelyek együttműködhetnek az online óriásplatformot üzemeltető szolgáltatókkal. Erre az online óriásplatformot üzemeltető szolgáltatók, a médiaszolgáltatók képviselői és a civil társadalom képviselői közötti, az EMFA 19. cikkének (1) bekezdése szerinti strukturált párbeszéd keretében kerülhet sor.

8. **KÖVETKEZTETÉSEK**

63. A Bizottság teljes mértékben elkötelezett az EMFA 18. cikke hatékony alkalmazásának biztosítása mellett. Ezen iránymutatás célja, hogy valamennyi érdekelt fél érdekében elősegítse az EMFA 18. cikkének (1) bekezdésében említett nyilatkozattételi funkció bevezetését.

64. A Bizottság nyomon fogja követni ezen iránymutatások végrehajtását, többek között figyelembe véve az EMFA 19. cikkének (1) bekezdésében említett strukturált párbeszédek keretében megvitatott kapcsolódó fejleményeket és tapasztalatokat, és szükség esetén felül fogja vizsgálni azokat.